

SEDMERO VELIKONOČNÍCH PŘÍBĚHŮ V EVANGELIU

Stále znovu a znovu nás napadá, že pluralita čtyř evangelií nevznikla náhodně, ale řízením prozřetelnosti. Ani onu drahocennou závěť obsaženou v "sedmi posledních slovech na kříži" nenajdeme v jediném evangeliu; tuto sedmici musíme složit ze čtyř evangelií. Podobně je tomu u velikonočních vyprávění.

O kolika zjeveních Zmrtvýchvstalého vlastně evangelia dochovala podrobná líčení - ne pouze zmínky? Tak zde především máme zážitek, který měly ženy, především Maria Magdaléna, za časného velikonočního rána u hrobu. Odpoledne cesta do Emauz. Večerní zjevení v kruhu učedníků při zavřených dveřích. O týden pozdější zjevení především Tomášovi na "bílou neděli". Pak jsou zde ještě dvě nedatované události v Galileji - jedna na hoře, druhá u jezera. A pak poslední zjevení učedníkům, jež ústí v nanebevstoupení. Dohromady je to sedm příběhů. Jistě toto nebyla všechna zjevení. Pavel se zmiňuje o zjevení Petrovi (zná ho i Lukáš), Jakubovi a "pěti stům bratřím". Ale vyobrazeno podrobně vyprávěno je právě jen těch sedm.

Je to náhoda? Jestliže se pokoušíme vnímat specifický charakter těchto sedmi příběhů, může nám připadnout, že se zde projevuje stejná sedmičetnost, o které se ve školách staré moudrosti hovořilo jako o planetární sedmici. Tuto duchovní tradici převzal a nově pochopil i Rudolf Steiner, neboť je i přes tvrzení moderní astronomie správná. Jde o sedm specifických účinků světových sil, jež byly odedávna spojovány s Měsícem, Venuší, Merkurem, Sluncem, Marsem, Jupiterem a Saturnem, přičemž Venuše a Merkur mají k sobě obzvláště úzký vztah, jsouce částečně i záměnné. První, v kom procitne jasnozřivé vnímání Zmrtvýchvstalého, jsou ženy. Měsíc - vnímaný nikoli jako nebeské těleso, ale jako určitá sféra sil - má zvláštní vztah k ženskému prvku. Jako se měsíc může stát stříbrnou miskou, tak se i ženská stránka člověka může stát mocným vnímáním sluneční bytosti Kristovy. Plačící Marie Magdaléna, jíž hluboká bolest otevírá oči pro Zmrtvýchvstalého Pána, který její odevzdanou duši zaplní až k okraji - to je nejvznešenější projev "měsíčního" zjevení.

Jiný tón zaznívá v příběhu dvou učedníků, kteří putují do Emauz. I oni jsou plni zármutku, ale jejich smutek není onou rozbolavělou duší Maří Magdalény, spíše mu vládne "trpkost poznání". V hovoru usilují o to, pochopit ono nepochopitelné, co na Velký pátek zažili. Jejich upřímná touha po pravdě umožňuje, aby se k nim přidružil někdo třetí. Obratem, během jejich putování, v nich roznítí světlo poznání. Naučí je chápat tajný smysl svatých písem. "*Což nemusel Kristus trpět...?*" (Lk 24,26) V tomto "což nemusel" se skrývá boží nárok na lidské pochopení. Kristova smrt a zmrtvýchvstání nejsou jen nepochopitelný div, který člověk prostě přijme - "prostě je to tak". Toto "což nemusel" otevírá oči pro cosi, co je třeba ve vyšším smyslu nahlédnout.

Zde vycítíme cosi z Merkurského, Hermova charakteru. Řekové ho viděli jako božského posla s okřídlenými opánky, jenž "cestuje" mezi bohy i lidmi, aby jim umožnil vzájemně si porozumět. *Hermeneutika* je umění tlumočit, vykládat to, "co se tím míní". A příslušné sloveso *hermeneuo* se dokonce vyskytuje v řeckém textu emauzského příběhu! *Vykládal jim Pisma* řecky zní *diehermeneusen* (Lk 24,27). Kristus putující s těmito dvěma, je zároveň vyšší podoba Merkura.

Příběh velikonočního večera, jak jej konkrétně vypráví Jan (J 20,19-25) se odvíjí jakoby zcela ponořen v duchovním oparu lásky. (Paralely Mk 16 a Lk 24 jsou spíše shrnujícími vyprávěními, jež berou na zřetel celé období čtyřiceti dnů a také ústí v příběh o nanebevstoupení.) Zde poprvé po zmrtvýchvstání zaznívá také *Pokoj vám*. A na tento pozdrav pokoje reagují učedníci svou radostí. Zmrtvýchvstalý jim ukazuje rány své veliké lásky. Dýchá na ně a dává jim tím první podíl na Svatém Duchu - aby mohli odpouštět hříchy. Křesťanství proniká i Venuší, kdysi hvězdou Luciferovou. *Venus Urania*, nebeská láska zde vládne mezi Kristem a jeho učedníky.

Jak jsme se již dříve zmínili, lze díky vzájemné záměnnosti Merkura a Venuše v tomto "léčení choroby hříchu" spatřovat také prvek Merkurský - Merkur je totiž inspirátorem léčivých procesů. Na druhé straně lze i v emauzském příběhu - vedle vánočního příběhu (rovněž od Lukáše) snad nejkrásnějším novozákonním vyprávěním - vycítit láskyplnou krásu produchovnělého venušina prvku.

První velikonoční večer má své pokračování o večeru následující neděle, tedy o velikonoční "oktávě". Tentokrát je však zde zjevení především pro Tomáše. Při něm se jeho pochybnosti rozpustí jako sníh na slunci. Okamžitě poznává skutečnost a božskou vyvýšenost Zmrtvýchvstalého. Zbožňující a jasnozřivý Tomáš v výrok: *Můj Pán a můj Bůh* (J 20,28) září mezi velikonočními příběhy jako *slunce*. Podle moderních religionistických výzkumů byla formule *Pán a Bůh* používána především pro sluneční božstva a rovněž si ji rouhavě přisvojili císařové: Domitian se dával nazývat *Dominus Deus noster* - náš Pán a Bůh.

Bezprostřední a osobní výkřik Marie Magdalény, jímž promlouvá její *duše - Rabbuni*, můj mistře, doplňuje tak o týden později sluneční duchovnost: K "mistrovi" tj. oslavenému člověku Ježíšovi, je ve své sluneční slávě připojen *Kyrios* (Pán), a k tomu také hned "Bůh" - věčný Logos, o němž prolog téhož Janova evangelia říká, že ... *byl Bůh*. Tento Tomášův výrok tedy znamená, že ve vědomí učedníků plně vzešlo velikonoční slunce.

Zjevení na hoře a u jezera v galilejské "kosmické" krajině, o nichž díky jejich povaze smíme předpokládat, že se odehrály ve druhé polovině z oněch čtyřiceti dní, mají širší rozměr. Na hoře v Galileji se Kristus zjevuje jako ten, jemuž "náleží veškerá moc na nebi i na zemi" (Mt 28,27). Vede pohled učedníků k tomu, co je všelidské: *Jděte a učíte učedníky ze všech národů*. Namísto národů, jež pojí v jednotu pouta krve, a v krvavých bojích se vzájemně potírají, má povstat nadnárodní lidská jednota, pohřížená a pokřtěná v tajemství božské Trojice. Malý hlouček učedníků je vyslán na největší dobovatelské tažení, jaké kdy svět viděl. Ze slova: *Já jsem při vás po všechny dny* plyne nezměrná posila a podpora vůle. Do křesťanské polohy jsou zde pozdviženy síly a energie Marsu.

Nasycení chlebem a rybami u jezera následující po podivuhodném rybolovu (J 21) je zcela "jupiterské". Nad posvátným tajemstvím této hostiny září planeta moudrého kněžství. Jupiter je také planeta plnosti, která je tak přesvědčivě vyjádřena obrovským darem neúměrného úlovku. A podle staré tradice je také Jupiter v úzkém vztahu ke znamení Ryb. Signaturu jupiterské, kněžské sféry nese i následující dvojitý úkol pro Petra a Jana, jímž je určeno, jaké poměry budou vládnout ve vedení církve.

Úplně poslední zjevení přechází v nanebevstoupení. Zmrtvýchvstalý nyní již zcela srůstá s nejhlubšími i nejvyššími božskými silami Otce. Ovšem ve skutečnosti neodchází - stále platí *Já jsem s vámi po všechny dny*... Pouze jakoby překračuje a přerůstá schopnost vidění učedníků a tak jim "mizí s očí".

Jako strážce přechodu do otcovského světa byl vždy vnímán *Saturn*. Skrze něj vede cesta vzhůru do sféry stálic a tak stojí na stráží před branou věčnosti. Příběh o nanebevstoupení překypuje touto saturnskou vážností před tváří věčnosti. Na poslední a nejvyšší tajemství světového osudu, jež jsou skryta v Otci, také odkazuje Kristus učedníky, když na jejich otázku po "dni a hodině" budoucího naplnění odpovídá: "Není to ve vašich možnostech rozpoznat časy a rozhodující momenty obratu, jež Otec svou mocí ustanovil." (Sk 1,7). Slibuje jim však Svatého Ducha a zjevující se anděl hovoří o tom, že Kristus bude opět moci být spatřen při svém budoucím návratu "v oblacích nebeských". Podobně jako u obou galilejských zjevení, kde se hovoří o "naplnění okršku země" (Mt 28,20) a Janově ponechání do doby "než přijdu!" (Jan 21,22), i zde se oblast zprvu osobně zabarveného prožívání velice rozšiřuje do šíře i do dále.

I místo zjevení, Olivová hora, má co do činění se strážcem prahu Saturnem. Na Olivové hoře Kristus také zápasil o sílu naplnit Otcovu vůli až do konce. Jakoby Olivová hora byla navěky svázána s tímto smrtelně vážným stanutím před tím posledním a nejzazším. - Na Olivové hoře také učedníci vidí Pána světa vstoupit do věčné vůle Otcovy.

Vypadá to, jako by právě těchto sedm velikonočních vyprávění nesoucích pečeť sedmi planetárních stupňů bylo inspirovaně zvoleno evangelisty. Dá se z nich vycítit, že "nanebevstoupení" po čtyřiceti dnech není něčím náhlým a neočekávaným, ale událostí, jež se organicky připravovala. Zmrtvýchvstalý během oněch čtyřiceti dnů "roste", vplývají do něj stále nové a nové síly nadsmyslového působení; jeho duchovní tělo stále více a více splývá s jeho podstatou, tím je den ze dne více "jsoucí", až se ve svém nanebevstoupení sjednocuje s Otcem. Tak se naplňuje to, co je předjato již na počátku této cesty, o velikonočním ránu, kdy praví Marii Magdaléně: *Vystupuji k Otci mému a vašemu, K Bohu mému a Bohu vašemu.* (Jan 20,17)